

### บทที่ 3

#### ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาวิจัยนี้เกิดขึ้นได้เนื่องจากการที่ปัจจุบันสถิติอาชญากรรมได้เกิดเพิ่มมากขึ้นจากเดิมเป็นอย่างมาก ซึ่งสาเหตุเนื่องมาจากการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจขาดความร่วมมือจากประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรมเป็นไปได้อย่างลำบากยากยิ่ง ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะทำการศึกษาถึงภูมิหลังสาเหตุแห่งการขาดความร่วมมือของชุมชนหรือประชาชนดังกล่าวว่ามีสาเหตุความเป็นมาและควรจะมีการแก้ไขอย่างไรในอันที่จะได้รับความร่วมมือจากประชาชน ทั้งนี้เพื่อจะได้ทำการขจัดปัดเป่าปัญหาอาชญากรรมให้ลดน้อยถอยลงไปให้มากที่สุด ในอันที่จะธำรงไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยของชุมชนอันเป็นหน้าที่และนโยบายของกรมตำรวจ ดังจะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไป

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงปฏิบัติการ (Operations research) เพื่อศึกษาถึงการส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมของชุมชน ตำบลบ้านโคก อำเภอโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

#### 3.1 ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

##### 3.1.1 ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระเป็นข้อมูลอธิบายสาเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรอิสระดังต่อไปนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของประชาชนในชุมชนเป้าหมาย
  - เพศ
  - อายุ
  - การศึกษา

- อาชีพ
- สถานภาพการสมรส
- รายได้

## 2. กิจกรรมแทรกแซง

- การคัดเลือกประชาชนในชุมชนเข้าร่วมโครงการวิจัย
- การทำให้ชุมชนมีบทบาทหรือส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมมากขึ้น
- ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการปรับบทบาทการเข้ามีส่วนร่วมป้องกันอาชญากรรมร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

- การส่งเสริมให้ชุมชนมีบทบาทในการร่วมป้องกันอาชญากรรม ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยการดำเนินกิจกรรมดังนี้

- (1) การศึกษาชุมชนเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรม ความต้องการของชุมชน และแนวทางป้องกันอาชญากรรม
- (2) จัดการประชุมสัมมนาผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครู ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน เพื่อหาแนวทางพัฒนาความร่วมมือระหว่างชุมชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรมร่วมกัน
- (3) การออกตรวจตราพบปะประชาชนในชุมชน
- (4) การฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการส่งเสริมบทบาทชุมชน ในการป้องกันอาชญากรรม
- (5) การจัดทำเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สติกเกอร์ สื่อในการรณรงค์เผยแพร่ เพื่อหาความร่วมมือจากชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม
- (6) การจัดตั้งหรือเสริมบทบาทผู้นำชุมชนด้านการป้องกันอาชญากรรม
- (7) การจัดกิจกรรมเพื่อนบ้านเตือนภัย สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม
- (8) การจัดกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน
- (9) การนิเทศและติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

### 3.1.2 ตัวแปรตาม

1. ชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมมากขึ้น
2. ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการป้องกันอาชญากรรม

- ประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์สินในบ้านเรือน
  - การป้องกันการโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์
  - การจัดสภาพแวดล้อมในชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม
3. ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อการป้องกันอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

### 3.2 กิจกรรมแทรกแซง (Intervention)

ผู้วิจัยได้กำหนดกิจกรรมแทรกแซงเพื่อช่วยในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งกิจกรรมแทรกแซง ได้แก่

1. ประชุมสัมมนาผู้นำชุมชนในท้องถิ่น เพื่อหาแนวทางร่วมกันในการป้องกันอาชญากรรม โดยผู้นำชุมชน ได้แก่ ผู้นำกลุ่มชาวบ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น
2. แจกสื่อสิ่งพิมพ์เผยแพร่ให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม
3. จัดตั้งหรือเสริมบทบาทผู้นำชุมชน (ผู้นำกลุ่มชาวบ้าน วัด โรงเรียน) เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในการป้องกันอาชญากรรม
4. กิจกรรมเพื่อนบ้านเตือนภัย, สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม
5. กิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน สร้างเสริมความคุ้นเคยหาแนวร่วมกับชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม
6. เน้นจัดสายตรวจออกตรวจตราพบปะกับประชาชนในชุมชนมากยิ่งขึ้น
7. การฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการส่งเสริมบทบาทชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม

### 3.3 ตัวชี้วัดความสำเร็จของงาน

ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบดำเนินการโดยพิจารณาจากการวิเคราะห์เชิงระบบ (System Analysis) และรูปแบบเชิงระบบ (System Model) ในการส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม ตามขั้นตอนดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า (Input)
2. กระบวนการดำเนินงาน (Process)
3. ผลลัพธ์ (Output)
4. ประสิทธิภาพ (Effect)
5. ผลกระทบ (Impact)

ดังนั้นจึงได้ทำการประเมินผลตามความสำเร็จของงานตามรูปแบบเชิงระบบ (System Model) ในขั้นตอนต่าง ๆ ของการดำเนินการ ดังนี้

System Model

| ปัจจัยนำเข้า<br>(Input)                                                                                                          | กระบวนการ<br>(Process)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | ผลงาน<br>(Output)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ผลลัพธ์<br>(Effect)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | ผลกระทบ<br>(Impact) |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| 1. ทรัพยากรบุคคล<br>- ตำรวจ<br>- วิทยากร<br>- ประชาชน, ผู้นำชาวบ้าน, หัวหน้าครัวเรือน, ครู, สมาชิก อบต.<br>- สถาบันวัด, โรงเรียน | 1. สำรวจข้อมูลเบื้องต้น<br>2. จัดอบรมสัมมนา<br>- ผู้นำชาวบ้าน, หัวหน้าครัวเรือน<br>สมาชิก อบต. ครู ในการ<br>ทดลองกิจกรรมแทรกแซง<br>3. หาแนวทางวางแผนป้องกัน<br>อาชญากรรม ร่วมกับชาวบ้านในชุมชน<br>4. รณรงค์ประชาสัมพันธ์ แจกเอกสาร<br>เผยแพร่<br>5. จัดกิจกรรมเพื่อนบ้านเตือนภัย และ<br>สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม<br>6. จัดกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์<br>7. จัดตั้งเสริมบทบาทผู้นำชุมชนในการ<br>ป้องกันอาชญากรรม<br>8. ติดตามนิเทศการดำเนินการ | 1. ได้ทราบข้อมูลเบื้องต้น<br>2. ผู้นำชาวบ้าน, หัวหน้าครัวเรือน<br>สมาชิก อบต. ครู ได้รับการอบรม<br>สัมมนา มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม<br>จำนวน 1 ครั้งจำนวน 120 คน<br>3. ได้แนวทางวางแผนป้องกัน<br>อาชญากรรมร่วมกับชาวบ้านในชุมชน<br>4. แจกจ่ายเอกสารแผ่นพับ สติกเกอร์<br>แก่ประชาชน จำนวน 1,000 ชุด<br>5. นำวงศ์ตระกูลชุมชนสัมพันธ์ ออก<br>แสดงในพื้นที่เป้าหมาย จำนวน 11<br>หมู่บ้าน<br>6. เสริมบทบาทผู้นำชุมชนทั้ง 11 หมู่บ้าน<br>7. จัดกิจกรรมเพื่อนบ้านเตือนภัย และ<br>สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม ทั้ง 11<br>หมู่บ้าน | 1. ประชาชนมีความรู้<br>ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่<br>ของตนเองในการป้องกัน<br>อาชญากรรม<br>2. ประชาชนหรือชุมชนเข้าใจ<br>ในบทบาทของตนในการ<br>ป้องกันอาชญากรรมร่วมกับ<br>เจ้าหน้าที่ตำรวจ<br>3. ชุมชนมีทัศนคติที่ดีต่อการ<br>ป้องกันอาชญากรรมของ<br>เจ้าหน้าที่ตำรวจ<br>4. ชุมชนมีบทบาท โดยเข้ามามี<br>ส่วนร่วมในการป้องกัน<br>อาชญากรรมร่วมกับ<br>เจ้าหน้าที่ตำรวจ | 1. อาชญากรรมลดลง    |

แผนภูมิที่ 3 แสดงกรอบแนวคิดในการแก้ไขปัญหาเชิงระบบ

## 1. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้า (Input Indicators)

| สิ่งที่ต้องประเมิน (Evaluation)                                       | ตัวชี้วัด (Indicators)                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. ทรัพยากรบุคคล<br>- คณะวิทยากร<br>- ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย<br>- ตำรวจ | - ผู้รับการอบรมสัมมนาอยู่ร่วมตลอดหลักสูตร<br>- วิทยากรมีความรู้ ทักษะ สำหรับถ่ายทอดแก่ประชาชนผู้เข้ารับการอบรม |
| 2. วัสดุอุปกรณ์<br>- เอกสารคู่มือดำเนินการ                            | - วัสดุอุปกรณ์มีความเพียงพอ<br>- ความเหมาะสมของหลักสูตร, เนื้อหา                                               |
| 3. งบประมาณ                                                           | - งบประมาณดำเนินการมีความเพียงพอ                                                                               |

## 2. ตัวชี้วัดกระบวนการดำเนินการ (Process Indicators)

| สิ่งที่ต้องประเมิน (Evaluation)                                          | ตัวชี้วัด (Indicators)                                            |
|--------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| 1. สำรวจข้อมูลเบื้องต้น                                                  | - สภาพปัญหา และสาเหตุพื้นฐาน<br>อาชญากรรม                         |
| 2. อบรมสัมมนาประชาชน, ผู้นำชุมชน<br>เป้าหมายในการทดลองกิจกรรมแทรกแซง     | - จำนวนครั้งการเข้าอบรมสัมมนา (3 ครั้ง)                           |
| 3. การหาแนวทางวางแผนป้องกัน<br>อาชญากรรมร่วมกับประชาชนในชุมชน            | - จำนวนผู้เข้าอบรมสัมมนา (120 คน)                                 |
| 4. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ แจกเอกสาร<br>แผ่นพับ สติกเกอร์                 | - แนวทางการป้องกันอาชญากรรมมีความ<br>เหมาะสม                      |
| 5. การจัดกิจกรรมเพื่อนบ้านเตือนภัย และ<br>สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม        | - วิธีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์สื่อต่าง ๆ<br>เข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย |
| 6. การจัดกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์นำวงดนตรี<br>ชุดชุมชนสัมพันธ์ออกแสดงในชุมชน | - จำนวนครั้งที่จัดกิจกรรม (6 ครั้ง)                               |

| สิ่งที่ต้องประเมิน (Evaluation)                                | ตัวชี้วัด (Indicators)                                               |
|----------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| 7. การจัดตั้งหรือเสริมบทบาทผู้นำชุมชน<br>ในการป้องกันอาชญากรรม | - ผู้นำชุมชนมีบทบาทในการป้องกัน<br>อาชญากรรมตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ |
| 8. ติดตามนิเทศการดำเนินงาน                                     | - ติดตามนิเทศงานทุกสัปดาห์                                           |

### 3. ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Output Indicators)

| สิ่งที่ต้องประเมิน (Evaluation)                         | ตัวชี้วัด (Indicators)                                               |
|---------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| 1. ประชาชน ,ผู้นำชุมชนได้รับการฝึกอบรม<br>จำนวน 1 ครั้ง | - จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม 120 คน                                   |
| 2. สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์                         | - สื่อเข้าถึงประชาชนกลุ่มเป้าหมาย                                    |
| 3. ความร่วมมือของชุมชนในการป้องกัน<br>อาชญากรรม         | - ระดับความร่วมมือเป็นไปตามที่ได้คาดหวัง<br>- อาชญากรรมมีแนวโน้มลดลง |
| 4. จำนวนอาชญากรรมที่เกิดขึ้น                            | - ประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจในการ<br>ป้องกันอาชญากรรมมากยิ่งขึ้น |
| 5. ความรู้ความเข้าใจในการป้องกัน<br>อาชญากรรม           | - การออกติดตามนิเทศงานทุกสัปดาห์                                     |
| 6. จำนวนครั้งติดตามนิเทศงาน                             |                                                                      |

### 4. ตัวชี้วัดประสิทธิผล (Effect Indicators)

| สิ่งที่ต้องประเมิน (Evaluation) | ตัวชี้วัด (Indicators)                                                                   |
|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. ประชาชน                      | - ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน<br>ในการป้องกันอาชญากรรม                          |
| 2. ชุมชน                        | - ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ในการให้<br>ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจป้องกัน<br>อาชญากรรม |

| สิ่งที่ต้องประเมิน (Evaluation) | ตัวชี้วัด (Indicators)                                                                                                                                                    |
|---------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3. เจ้าหน้าที่ตำรวจ             | <ul style="list-style-type: none"> <li>- ตำรวจได้รับการยอมรับจากประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม</li> <li>- ความกระตือรือร้น และการปรับบทบาทในการทำงานร่วมกับชุมชน</li> </ul> |

#### 5. ตัวชี้วัดผลกระทบ (Impact Indicators)

| สิ่งที่ต้องประเมิน (Evaluation) | ตัวชี้วัด (Indicators)                                                                            |
|---------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. ประชาชน                      | - ความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ                                             |
| 2. อาชญากรรม                    | - อาชญากรรมลดลงจากการเปรียบเทียบสถิติคดีอาญาของ สภ.อ. โคกโพธิ์ไชย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมแทรกแซง |

### 3.4 การออกแบบงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 1 กลุ่ม ได้แก่ ชุมชนตำบลบ้านโคก อำเภอโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น เป็นกลุ่มทดลองโดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

3.4.1 ศึกษาประเภทและสาเหตุของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชน

3.4.2 สาเหตุที่ชุมชนไม่ให้ความร่วมมือกับตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม

3.4.3 วิเคราะห์หารูปแบบเพื่อกำหนดบทบาทของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม

3.4.4 ทดลองกิจกรรมแทรกแซง

3.4.5 ประเมินเปรียบเทียบชุมชนเป้าหมายก่อนและหลังการทดลองกิจกรรม

แทรกแซง

### 3.5 แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ซึ่งเป็นผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังได้ศึกษาจากข้อมูลภาคสนามดังต่อไปนี้

3.5.1 ศึกษาจากเอกสาร ตำรา ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากหอสมุดมหาวิทยาลัยขอนแก่น รวมทั้งสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

3.5.2 ศึกษาจากภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถามจากประชาชนเป้าหมายในกลุ่มชุมชนที่เป็นกลุ่มทดลองทั้งก่อนและหลังการดำเนินการกิจกรรมแทรกแซง

### 3.6 การสุ่มตัวอย่าง (Sampling)

ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนในแต่ละครัวเรือน กำนันผู้ใหญ่บ้าน หัวหน้ากลุ่ม ชำนาญการครู และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ของชุมชนตำบลบ้านโคก อำเภอโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีอยู่จำนวน 1,653 ครัวเรือน

ขนาดตัวอย่าง

การคำนวณหาขนาดตัวอย่างของประชากรใช้สูตรของ Yamane (1973) โดยคำนวณจากประชากรทั้งหมด 1,653 ครัวเรือน ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ  $n$  = ขนาดตัวอย่าง

$N$  = ขนาดประชากร

$e$  = ความคลาดเคลื่อน โดยกำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ 5

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น } n &= \frac{1,653}{1 + (1,653) (0.05)^2} \\ &= 322.065 \end{aligned}$$

แทนค่าสูตรจากการคำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 323 ครัวเรือน เท่ากับ

323 คน

ตารางที่ 2 แสดงชุมชนเป้าหมายและจำนวนครัวเรือนที่ใช้ในการวิจัย

| หมู่ที่ | ชื่อหมู่บ้าน | จำนวนครัวเรือน<br>(N) | ขนาดตัวอย่าง<br>(n) |
|---------|--------------|-----------------------|---------------------|
| 1       | บ้านโคก      | 158                   | 31                  |
| 2       | โคกนาดี      | 298                   | 58                  |
| 3       | บ้านโคก      | 132                   | 26                  |
| 4       | นายาว        | 168                   | 33                  |
| 5       | โคกใหญ่      | 80                    | 16                  |
| 6       | โนนคูณ       | 61                    | 12                  |
| 7       | บ้านโคก      | 190                   | 37                  |
| 8       | โคกสง่า      | 183                   | 36                  |
| 9       | หนองทุ่ม     | 171                   | 33                  |
| 10      | หนองชมภู     | 82                    | 16                  |
| 11      | โคกนาดี      | 130                   | 25                  |
| รวม     |              | 1,653                 | 323                 |

### 3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำการอบรมผู้ช่วยเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวนของสถานีตำรวจภูธรอำเภอโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการวิจัย จำนวน 15 คน ให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการวิจัย การสุ่มตัวอย่าง ข้อความในแบบสอบถาม เป็นต้น

ขั้นที่ 2 จัดให้คณะผู้ช่วยเก็บข้อมูล ออกทำการแจกแบบสอบถามแก่ประชากรตัวอย่าง ตามสถานที่และจำนวนตัวอย่างที่กำหนดให้ แล้วเรียกเก็บภายหลัง

ขั้นที่ 3 ทำการรวบรวม ตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้กลับมาให้ได้ตามจำนวนตัวอย่างที่ต้องการ ทั้งนี้ การจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวได้แบ่งการเก็บข้อมูลออกเป็น 2 ระยะ คือ

- ระยะแรก การเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนกิจกรรมแทรกแซง (Intervention)
- ระยะที่สอง เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภายหลังกิจกรรมแทรกแซงเป็นระยะเวลาประมาณ 3 เดือน

### 3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

ด้วยเหตุที่มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีอยู่จำนวนมาก จึงได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC<sup>+</sup> สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) t-test , Chi-Squares , Fisher Exact test และ Mann-Whitney U test